

Kymen Turva - VIESTINTÄ

HÄIRIÖ- JA KRIISIVIESTINNÄN ALUEELLISET TOIMENPIDEKORTIT

LUONNOS 0.5
23.6.2021

KYMEN TURVA - KYMENLAAKSON VALMIUS- JA TURVALLISUUSFOORUMI

Varautumisverkosto - alueen toimijat

Kymen Turva

Varautumisen alueellinen yhteensovittaminen
pj. kaupungin tai kunnanjohtaja

Kuntien
edustajat

Pelastus-
laitos

Poliisi

RVL

PV

Kymsote

Tulli

Avi

Ely

ELVAR

Sihteeristö

Koostuu viranomaisista, valmisteleva
elin

Työryhmät
esim.
harjoitukset

Alueellisen
riskiarvion
valmistelut ja
päivitys

VIESTINTÄ

- Tukee varautumisen yhteensovittamista
- Lisää ymmärrettävyyttä ja vaikuttavuutta
- Sovittaa yhteen viestintää

Työryhmät esim.
Polttoainejakelun
turvaaminen

Kymen Turva

- Kymen Turva on toiminut vuodesta 2012 Kymenlaakson kuntien, viranomaisten sekä muiden toimijoiden turvallisuusyhteistyön alustana.
- Kymen Turvassa linjataan ja asetetaan yhteisiä painopisteitä, sekä yhteen sovitetaan valmius- ja turvallisuusasioita.
- Toiminta on kehittynyt, laajentunut ja muodostunut luontevaksi osaksi maakunnallista turvallisuusyhteistyötä.

Kymen Turvan yhteiset työkalut

Valmiuskortit

- valmiuskortti auttaa kuntia ja viranomaisia varautumistyössä
- häiriötilanteessa nopeasti käsitys keskeisistä toimijoista ja tehtävistä
- kortissa on mukana yhteystiedot

Kymenlaakson riskiarvio

- Kansallisen riskiarvioon pohjautuen on laadittu Kymenlaakson alueellinen riskiarviot, joissa otetaan tarkemmin huomioon Kymenlaakson uhat tai häiriötilanteet. Valtakunnallisen riskiarvion kokonaisuus muodostuu kansallisesta sekä alueellisista riskiarvioista
- **Viestintäkortit perustuvat Kymenlaakson riskiarvioon**

Materiaalit Kymen Turvan työtilassa: <https://sisainturvallisuus.fi/> (edellyttää kirjautumista)

VIESTINNÄN ALUEELLISET TOIMENPIDEKORTIT

- Nopeuttavat toiminnan aloittamista
- Helpottavat tehostetun viestinnän käynnistämistä häiriötilanteissa
- Selkeyttävät vastuita ja rooleja
- Tukevat yhdessä toimimista ja parantavat vaikuttavuutta
- Tuovat varmuutta toimintaan kun asioita ei tarvitse muistaa ulkoa

Kortit tukevat erityisesti tilanteen käynnistymisvaihetta

PERUSTEITA

- Tilannetta johtava viranomainen vastaa aina **tilanteesta** viestinnästä.
 - Kuitenkin myös muilla toimijoilla on viestintärooleja ja –tarpeita, esimerkiksi palvelutuotannon muutokset
- Onnettomuus- ja kriisiviestinnässä on tärkeää erottaa tiedonkulku ja varsinainen viestintä.
- Jos tapahtumaan liittyy rikosepäily, poliisi tai muu tutkintavastuussa oleva viranomainen vastaa aina tutkintaan liittyvästä viestinnästä.

KYMENLAAKSON RISKIARVION YHTEENVETO			Kansallinen riskiarvio 2018, vaikutuksen arviointi						
Todennäköisyyden muutosennuste : KASVAA ↗ , LASKEE ↘ , SÄILYY ENNALLAAN —			Uhkamallin/häiriötilanteen vaikutukset elintärkeisiin toimintoihin VAIKUTUS: VÄLITÖN , VÄLILLINEN , * VÄHÄINEN, ** HAITTAAVA, *** ESTÄVÄ / VAKAVASTI VAARANTAVA						
Uhkamalli/häiriötilanne	Riskitaso suhteessa kansalliseen riskitasoon	Toden- näköi- syys	Johtaminen	Kansain-välinen ja EU-toiminta	Puolustuskyky	Sisäinen turvallisuus	Talous, infra- struktuuri ja huoltovarmuus	Väestön toimintakyky ja palvelut	Henkinen kriisin- kestävyys
INFORMAATIOVAIKUTTAMINEN	Keskitaso	↗	**	**	**	**	**	**	***
POLIITTINEN, TALOUDELLINEN JA SOTILAALLINEN PAINOSTUS	Korkea	↗	***	**	**	**	***	**	***
SOTILAALLISEN VOIMAN KÄYTTÖ	Korkea	—	***	***	***	***	***	***	***
LAAJAMITTAINEN MAAHANTULO	Korkea	↗	**	**	*	***	*	***	**
YHTEISKUNNAN RAKENTEISIIN TAI LAJOIHIN IHMISJOUKKOIHIN TEHTY TERRORISTINEN ISKU	Keskitaso	—	**	*	**	***	*	*	***
ISOJEN VÄKIJOUKKOJEN VÄKIVALTAINEN LIIKEHDINTÄ	Matala	—	**	*	**	***	*	**	***
JULKISEN TALouden HÄIRIÖ	Keskitaso	↗	*	**	**	**	**	**	***
RAHOITUSJÄRJESTELMÄN HÄIRIÖ	Keskitaso	—	*	**	**	**	***	**	***
SÄHKÖN SAANNIN SUURHÄIRIÖ	Keskitaso	—	***	*	*	**	***	***	**
POLTTOAINEOIDEN SAANNIN HÄIRIÖT	Keskitaso	—	*	*	**	**	***	**	**
VIESTINTÄVERKKOJEN- JA PALVELUIDEN VAKAVAT HÄIRIÖT	Keskitaso	↗	***	*	**	***	***	***	***
LOGISTIIKAN HÄIRIÖT	Korkea	—	*	**	**	**	***	***	**
MIKROBILÄÄKERESISTENSSI	Keskitaso	↗	*	*	**	*	*	**	**
INFLUENSSAPANDEMIA TAI MUU VASTAAVA LAAJALLE LEVINNYT EPIDEMIA	Keskitaso	—	*	*	**	**	**	***	***
HELPOSTI LEVIÄVÄ VAKAVA ELÄINTAUTI	Keskitaso	↗	*	*	*	*	**	*	**
VAARALLISET KASVINTUHOAJAT –KASVITAUTIEPIDEMIA	Keskitaso	↗	*	*	*	*	**	*	**
VESIHUOLLON HÄIRIÖT	Keskitaso	↗	*	*	*	*	***	**	**
ELINTARVIKEHUOLLON HÄIRIÖT	Keskitaso	↗	*	*	*	*	***	**	**
MERELLINEN MONIALAONNETTOMUUS	Korkea	↗	**	*	*	***	***	*	**
YDINVOIMALAITOSONNETTOMUUS SUOMESSA TAI SUOMEN LÄHIALUEILLA	Keskitaso	—	**	*	**	***	***	***	***

INFLUENSSAPANDEMIA TAI MUU VASTAAVA LAAJALLE LEVINNYT EPIDEMIA

Kymen Turva

23.6.2021

Kansainvälinen seuranta (WHO),
havainnot Suomesta (infektiotautilääkärit)

**Havainto
tilanteesta**

**Kymsote antaa
tilannekuvan
avaintoimijoille,
tarvittaessa Kymen
Turvan kautta**

**Toiminnan
käynnistäminen**

THL kansallinen
asiantuntija /
suositukset.
Kymenlaaksossa
Kymsote infektioyksikkö
/ infektioylilääkäri

Avaintoimijat:
Kymsote
Etelä-Suomen AVI
STM
THL
Kaupunki/kunta
Pelastuslaitos
Raja
Poliisi
Elinkeinoelämä
Järjestöt

Tilanteesta viestintä: Kymsote, ESAVI, STM

**Ensietiedote -> jatkotiedotteet, vastuu Kymsote,
E-S AVI**

- Mitä on tapahtunut ?
- Miten toimitaan?
 - Miten arvioimme tilanteen kehittyvän?
 - Onko kansalaisille ohjeistettavaa?
 - Tiedotteen jakelu: kunnat, media +

Verkkosivut
Sähköposti
Tekstiviesti
Facebook
Twitter
Tiedotustilaisuus?

**TIEDOTUS-
TILAISUUS**

Muiden toimijoiden viestintä

- Viesti omalle henkilöstölle
- Viesti ulospäin vaikutuksista ja palvelumuutoksista oman toiminnan osalta
- Tue turvallisuudentunnetta

THL / STM

- Tukee viestinnällä
- Oma toiminta, ohjeet

Poliisi

- Yleinen turvallisuus
- Oma toiminta

Kunnat

- Viestii muutoksista palveluihinsa
- Tartuntatilanteessa varmistaa Kymsotelta ennen ulospäin viestimistä

Vastuuviranomainen Kymenlaaksossa on Kymsote ja sen tartuntatautiyksikkö

- Infektiotautien ylilääkäri Risto Pietikäinen
- Pandemiajohtoryhmää johtaa johtajaylilääkäri Marja-Liisa Mäntymaa
- Viestintäjohtaja Anni Björklund

Viestintävastuu alueella, väestön ohjeistus ja opastus, palveluista viestintä

[Tartuntatautilaki](#)

VAKAVA ELÄINTAUTI

Kymen Turva

23.6.2021

Eläinlääkäri, tuottajat, ruokavirasto,
terveydenhuolto, laboratorio, tullit, AVI

**Havainto
tilanteesta**

**Ympäristöterveys
hälyttää avaintoimijat ja
informoi Kymen Turvan
viestinnän**

**Toiminnan
käynnistäminen**

Maa- ja
metsätalousministeriö.

Avaintoimijat:

AVI
Ruokavirasto
Ympäristöterveys
(eläinlääkintähuolto)
Kaupunki/kunta
ELY-Keskus
Pelastuslaitos
Kymsote
Poliisi
Tulli

Tilanteesta viestintä: ESAVI ja Ruokavirasto

Ensietiedote -> jatkotiedotteet, vastuu ESAVI:lla

Mitä on tapahtunut ?

- Miten toimitaan?
- Miten arvioimme tilanteen kehittyvän?
- Onko kansalaisille ohjeistettavaa?
- Tiedotteen jakelu: kunnat, media +

Verkkosivut
Sähköposti
Tekstiviesti
Facebook
Twitter
Tiedotustilaisuus?

Muiden toimijoiden viestintä

- Viesti omalle henkilöstölle
- Viesti ulospäin vaikutuksista ja palvelumuutoksista oman toiminnan osalta
- Tue turvallisuudentunnetta

Ympäristöterveys

- Tukee viestinnällä aluehallintovirastoa
- Oma toiminta, ohjeet

Tulli

- muutokset palveluissa
- ohjeet raja-alueilla toimimisesta eläinten osalta

Kymsote

- Avoterveydenhuolto
- Ensihoito
- Sosiaalitoimi
- Keskussairaala
- Hoito-ohjeet

Poliisi

- Yleinen turvallisuus
- Oma toiminta
- Kuolemantapaukset
- Tutkinta

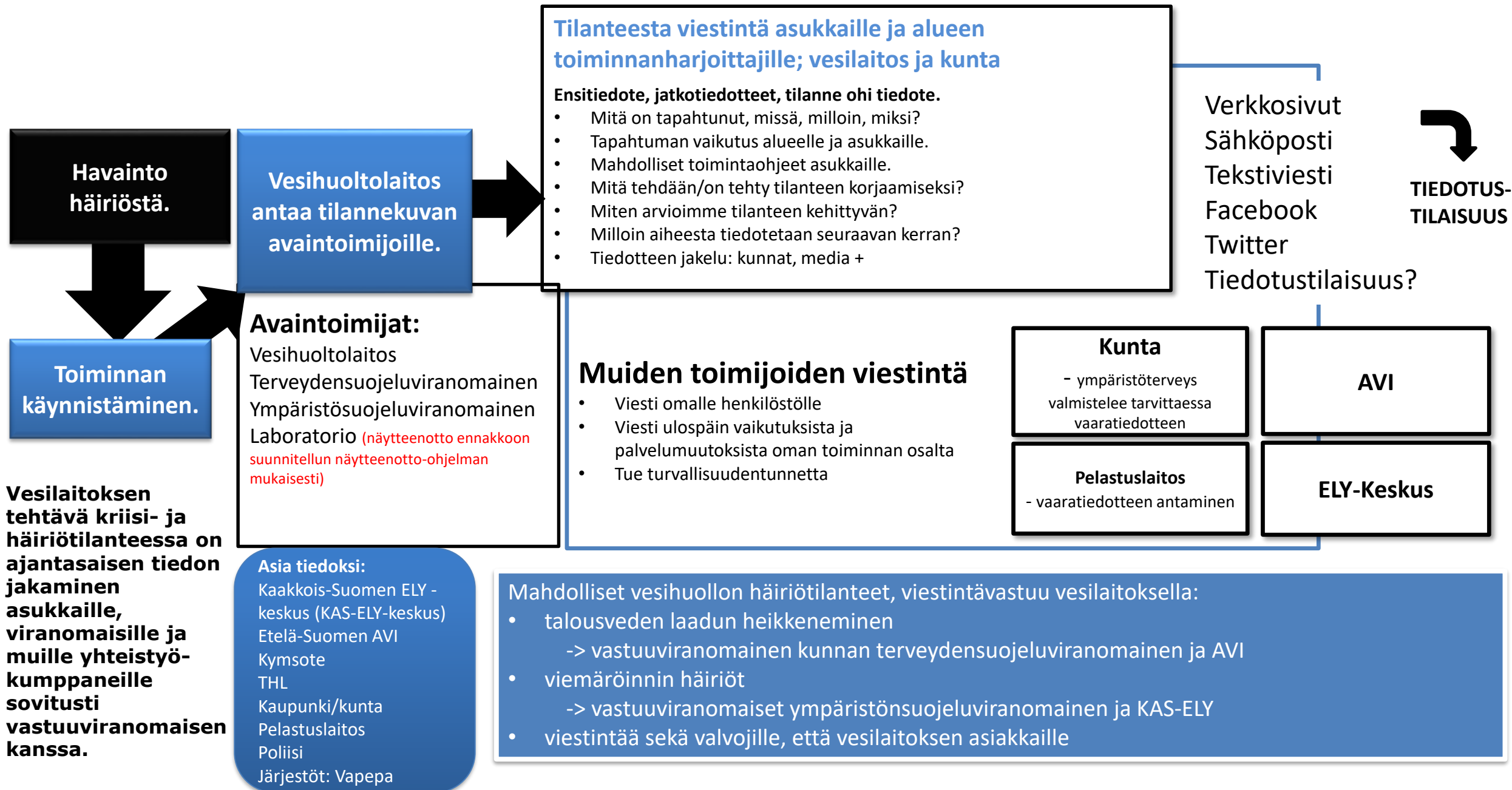
Kymenlaakson kuntien virkaeläinlääkärit

- Kotka & Pyhtää: kaupungineläinlääkäri Veera Varo
- Hamina (Virolahti & Miehikkälä??): valvontaeläinlääkäri Anne Timonen
- Kouvola: vastaava kaupungineläinlääkäri Hanna-Mari Luukkonen

VESIHUOLLON HÄIRIÖ

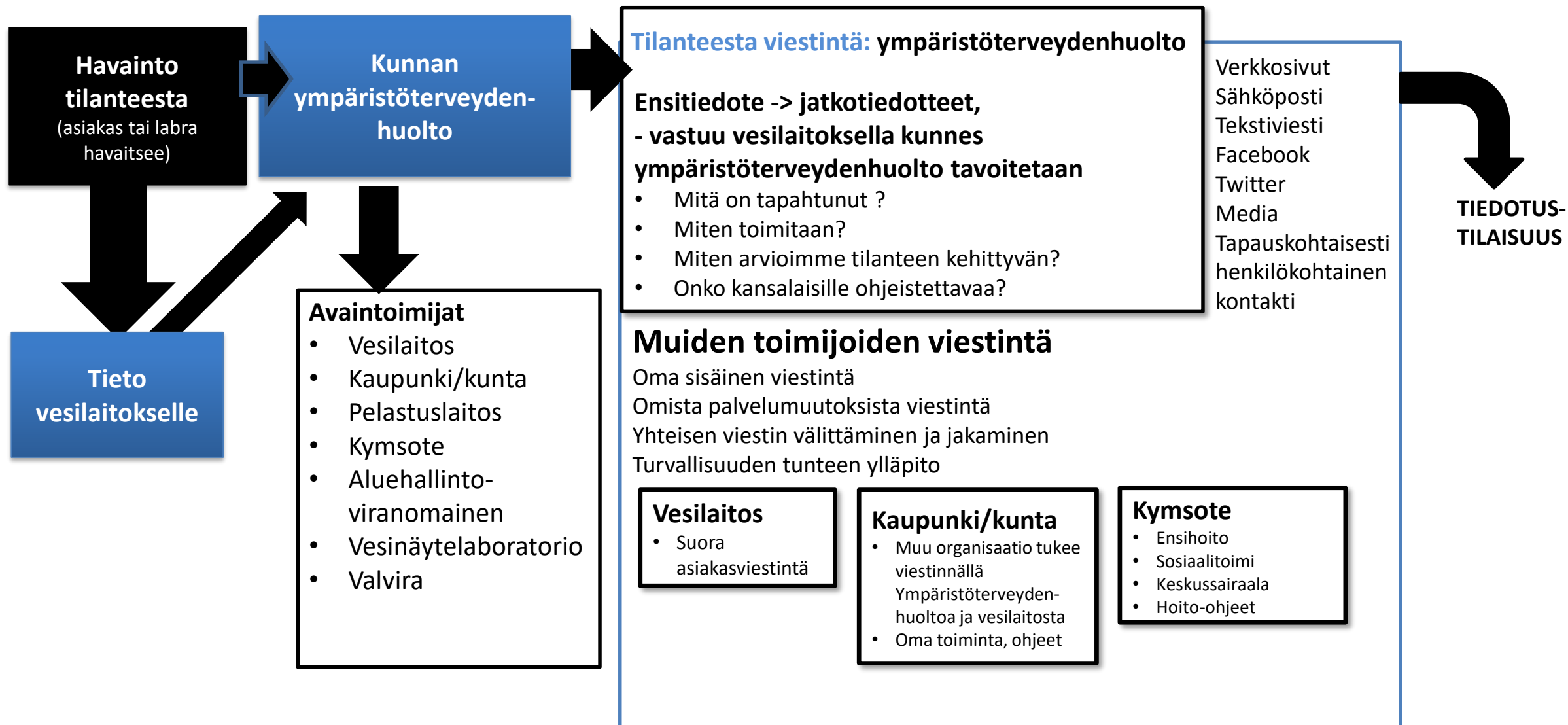
Kymen Turva

23.6.2021

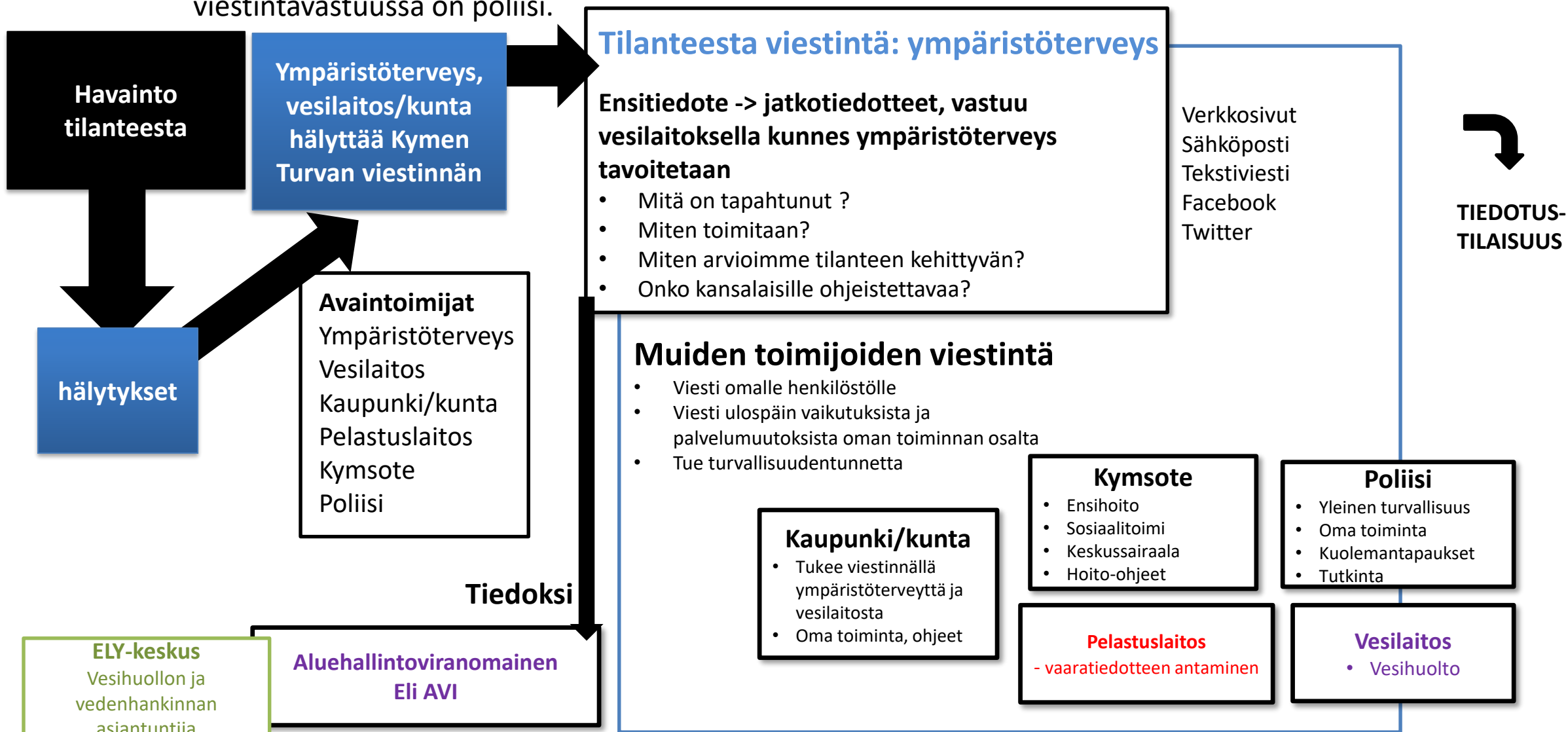
LAAJA TAI PITKÄKESTONEN TALOUSVESIHÄIRIÖ

Tilanne, jossa talousveden saanti tai laatu on heikentynyt ja häiriö koskettaa suurta määrää ihmisiä.
Tilanteen johto- ja viestintävastuu kunnan ympäristöterveyden viranomaisella.

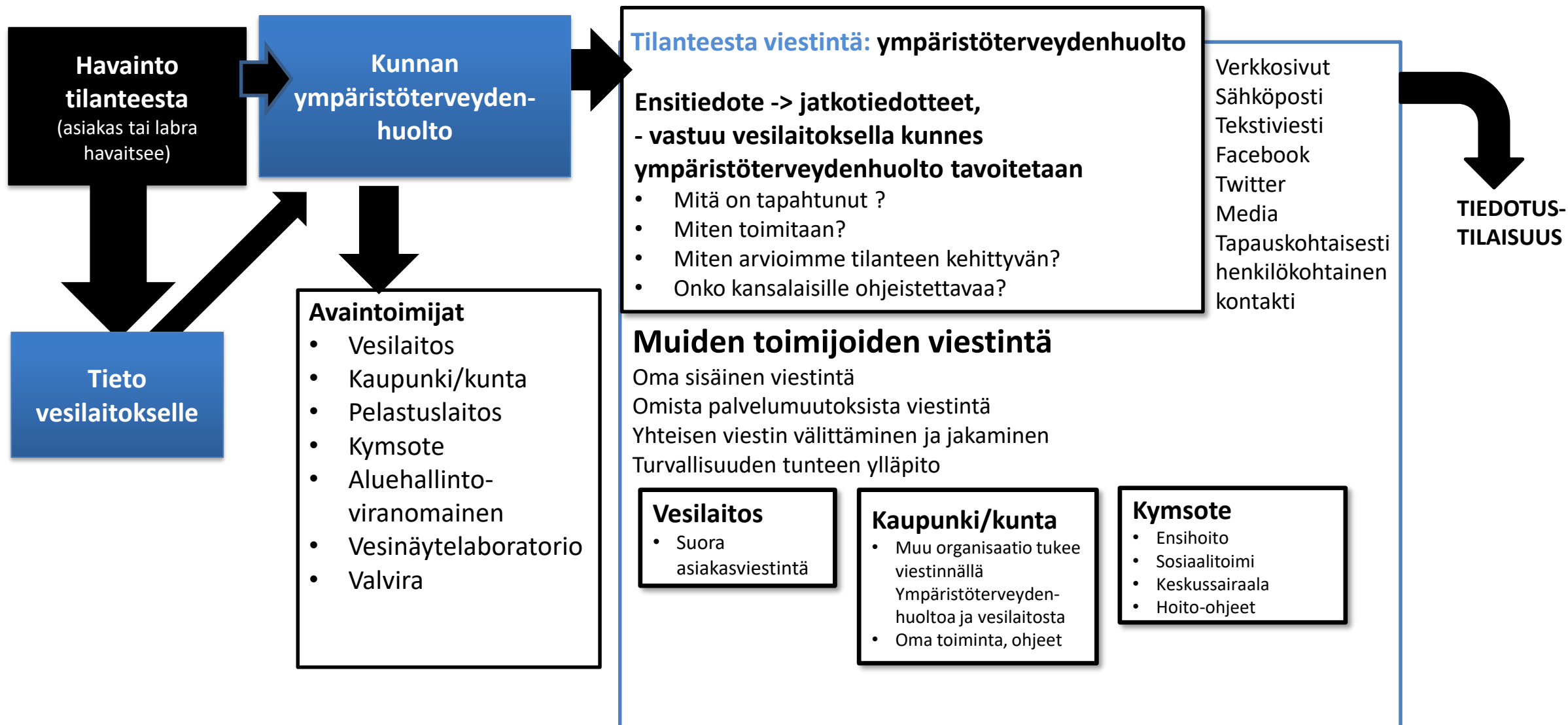
LAAJA TAI PITKÄKESTONEN VEDENJAKELUHÄIRIÖ

Tilanne, jossa pitkäkestoinen ja nopeasti leviävä vedenjakeluhäiriö koskettaa suurta määrää ihmisiä. Tilanteen johto- ja viestintävastuu alkuvaiheessa ympäristöterveydellä. Jos epäillään rikosta, tutkimuksen viestintävastuussa on poliisi.

LAAJA TAI PITKÄKESTONEN TALOUSVESIHÄIRIÖ

Tilanne, jossa talousveden saanti tai laatu on heikentynyt ja häiriö koskettaa suurta määrää ihmisiä.
Tilanteen johto- ja viestintävastuu kunnan ympäristöterveyden viranomaisella.

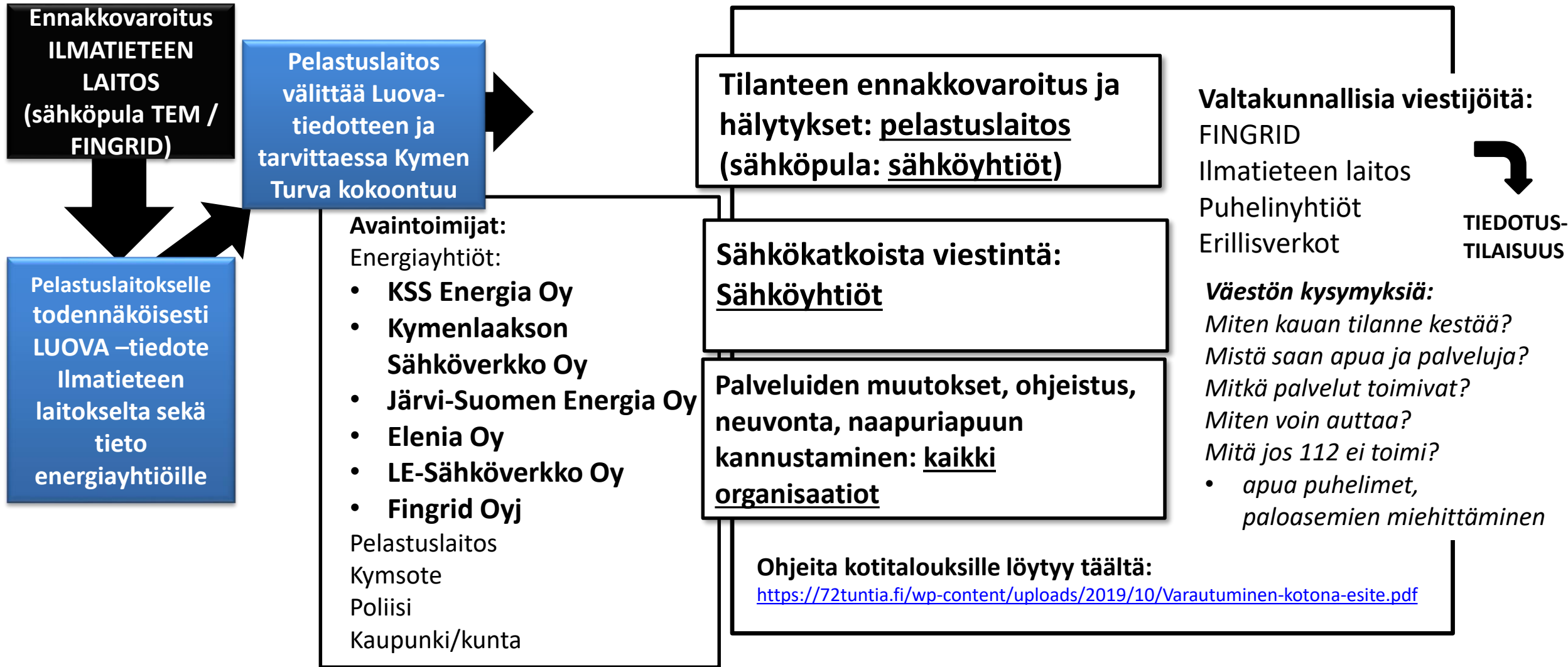

SÄHKÖN SAANNIN SUURHÄIRIÖ

Kymen Turva

23.6.2021

Sähköt katkeavat kohtuullisen laajalta alueelta yli yhden vuorokauden ajaksi tai maakuntaan on odotetavissa laajoja sähkökatkoja. Aiheuttajana esimerkiksi myrsky tai tykkylumi tai sähköpula. Tilanteessa ei yleisjohtovastuuta -> kukin vastaa omasta toiminnastaan. Yleisjohtovastuu voi siirtyä pelastuslaitokselle erityisen vakavassa tilanteessa, jossa väestölle merkittävä vaara.

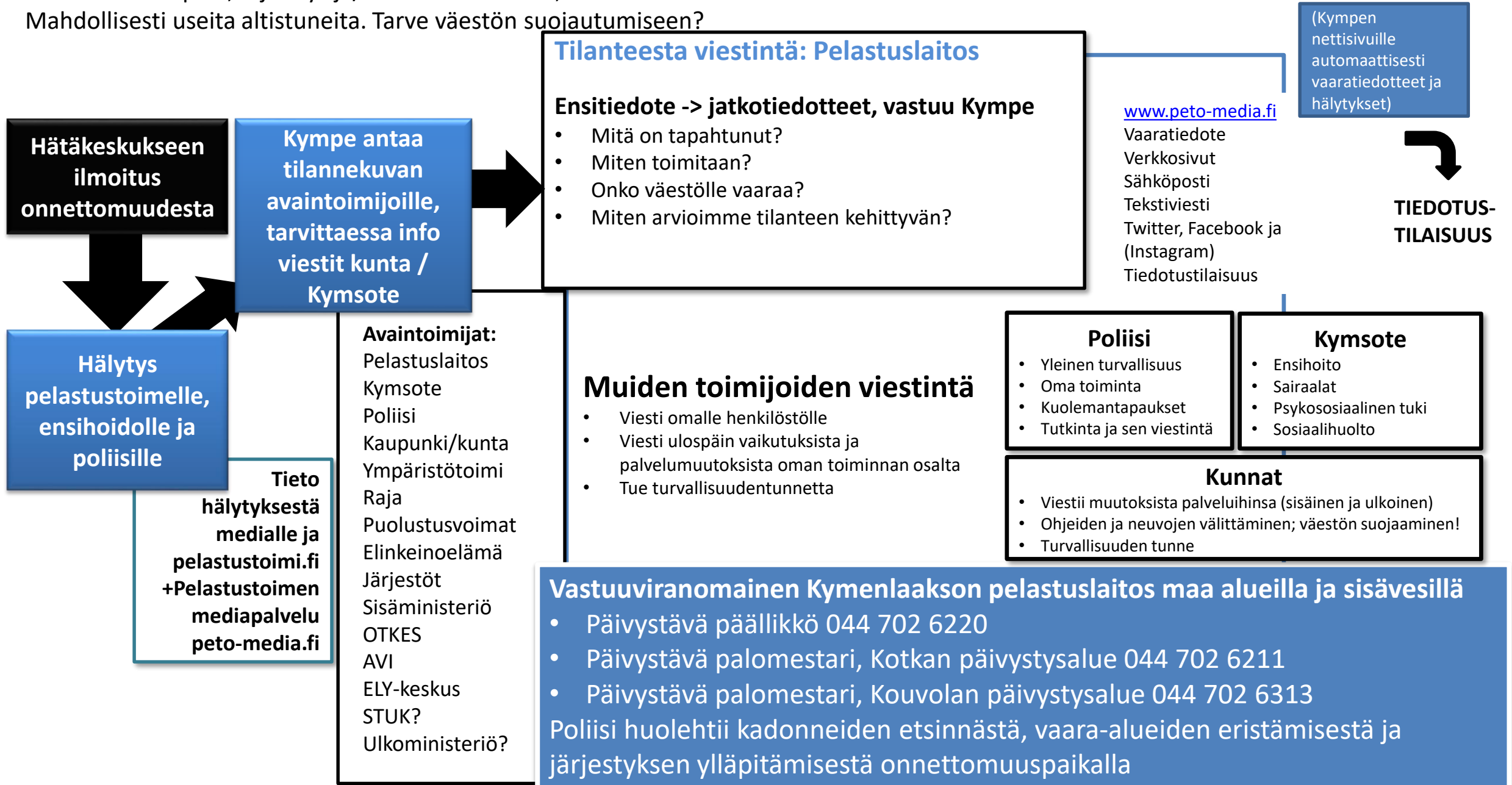
VAKAVA ONNETTOMUUS

Kymen Turva

23.6.2021

Esimerkiksi tulipalo, räjähdys ja/tai kemikaalivuoto, vakava.

Mahdollisesti useita altistuneita. Tarve väestön suojautumiseen?

MERELLINEN MONIALAONNETTOMUUS

Kymen Turva

23.6.2021

Meripelastuslohkokeskus MRSC Helsinkiin tai Hätäkeskukseen ilmoitus onnettomuudesta

Raja tuottaa tilannekuvan ja jakaa sen tarvittavilta osin olennaisille yhteistoimintatahoille

Hälytykset: Merivartiosto (Pelastuslaitos?)

Avaintoimijat:

Pelastuslaitos
Poliisi
Kymsote
Sisäministeriö
Järjestöt
SPR
Satamat
Laivayhtiöt
Puolustusvoimat
Kaupunki/kunta
Ympäristötoimi
SYKE
Elinkeinoelämä
OTKES
AVI
Ulkoministeriö
ELY-keskus

Tilanteesta viestintä: Rajavartiolaitos

Ens tiedote (twiitti) -> jatkotiedotteet, vastuu

Raja

- Mitä on tapahtunut?
- Miten toimitaan?
- Onko väestölle ja/tai ympäristölle vaaraa?
- Miten arvioimme tilanteen kehittyvän?
- Milloin annetaan lisätietoa?

Työkalut:

Vaaratiedote
Twitter
Verkkosivut (sisäinen ja ulkoinen)
Käännökset
Mediajakelu
Facebook
Disinformaation "hallinta" (= tilannekuvan hallinta)
Tiedotustilaisuus

**TIEDOTUS-
TILAISSUUS**

Muiden toimijoiden viestintä

- Viesti omalle henkilöstölle
- Viesti ulospäin vaikutuksista ja palvelumuutoksista oman toiminnan osalta
- Tue turvallisuudentunnetta

Poliisi

- Yleinen turvallisuus
- Oma toiminta
- Kuolemantapaukset
- Tutkinta ja sen viestintä

Kymsote

- Ensihoito
- Sairaalat
- Psykososiaalinen tuki
- Sosiaalihuolto

Pelastuslaitos

- Viestii muutoksista palveluihinsa (sisäinen ja ulkoinen)
- Osallistuminen pelastustöihin
- Viestii omasta toiminnastaan
- Ohjeiden ja neuvojen välittäminen
- Turvallisuuden tunne

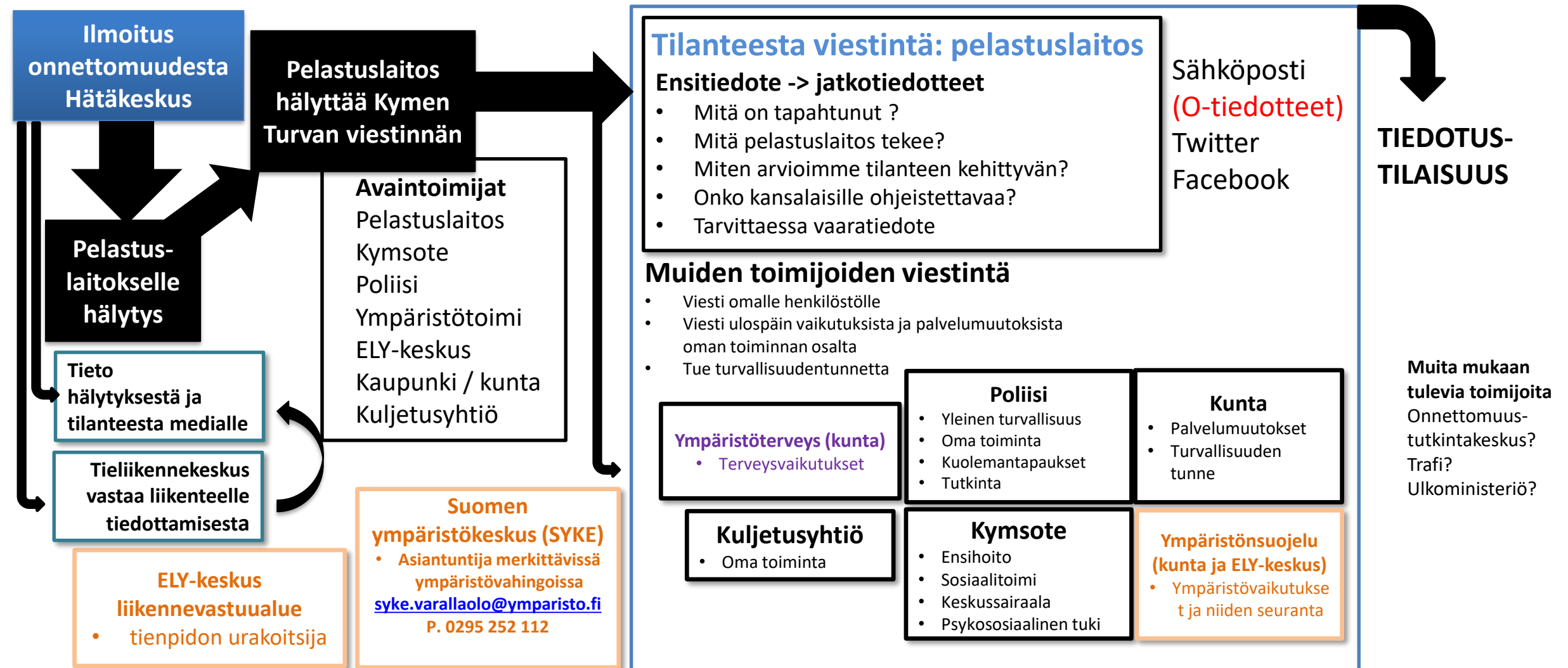
Vastuuviranomainen Rajavartiolaitos

Meripelastuslohkokeskus MRSC Helsinki

Meripelastuksen medianumero 0294 1065

VAKAVA MAANTIILIIKENTEN ONNETTOMUUS

Vakava maantieliikenteen onnettomuus Kymenlaaksossa. Toisena osapuolena esimerkiksi linja-auto tai kemikaalirekka. Useita altistuneita, mahdollisesti myös ulkomaan kansalaisia. Kemikaalitilanteessa mahdollinen tarve sisälle suojautumiseen paikallisesti. Tilanteen johto- ja viestintävastuu alussa pelastuslaitoksella.

NOPEAHKOSTI SYNTYVÄ LAAJA (HULEVESI)TULVA TAAJAMASSA

Kymen Turva
23.6.2021

Tilanne, jossa nopeasti syntyvä hulevesitulva voi koskettaa tuhansia ihmisiä ja voi aiheuttaa laajoja välillisiä vaikutuksia. Tilanteen johto- ja viestintävastuu alkuvaiheessa pelastuslaitoksella.

Ilmatieteenlaitoksen
sadevaroitusta
Pelastuslaitokselle

Ilmoitus
Hätäkeskukselle
kun rankkasateet
aiheuttavat
onnettomuuden

Pelastuslaitos
hälyttää kunnan
sektoriviranomaisia ja
laitoksia tilanteen
mukaan

Avaintoimijat riippuen
hulevesien
aiheuttamista
vahingoista
Pelastuslaitos
Vesilaitos/sähkölaitos
Kaupunki / kunta
Ympäristötoimi
Kymsote
Poliisi

Pelastus-
laitokselle
hälytys

Tieto hälytyksestä
medialle

Tilanteesta viestintä: pelastuslaitos

Ens tiedote -> jatkotiedotteet

- Mitä on tapahtunut ?
- Mitä pelastuslaitos tekee?
- Miten arvioimme tilanteen kehittyvän?
- Onko kansalaisille ohjeistettavaa?
- Tarvittaessa vaaratiedote

Sähköposti
(O-tiedotteet)
Twitter
Facebook

TIEDOTUS-
TILAISUUS

Muiden toimijoiden viestintä

- Viesti omalle henkilöstölle
- Viesti ulospäin vaikutuksista ja palvelumuutoksista oman toiminnan osalta
- Tue turvallisuudentunnetta

Kymsote

- Ensihoito
- Sosiaalitoimi
- Keskussairaala
- Psykososiaalinen tuki

Poliisi

- Yleinen turvallisuus
- Oma toiminta
- Kuolemantapaukset
- Tutkinta

Vesi-/sähkölaitos

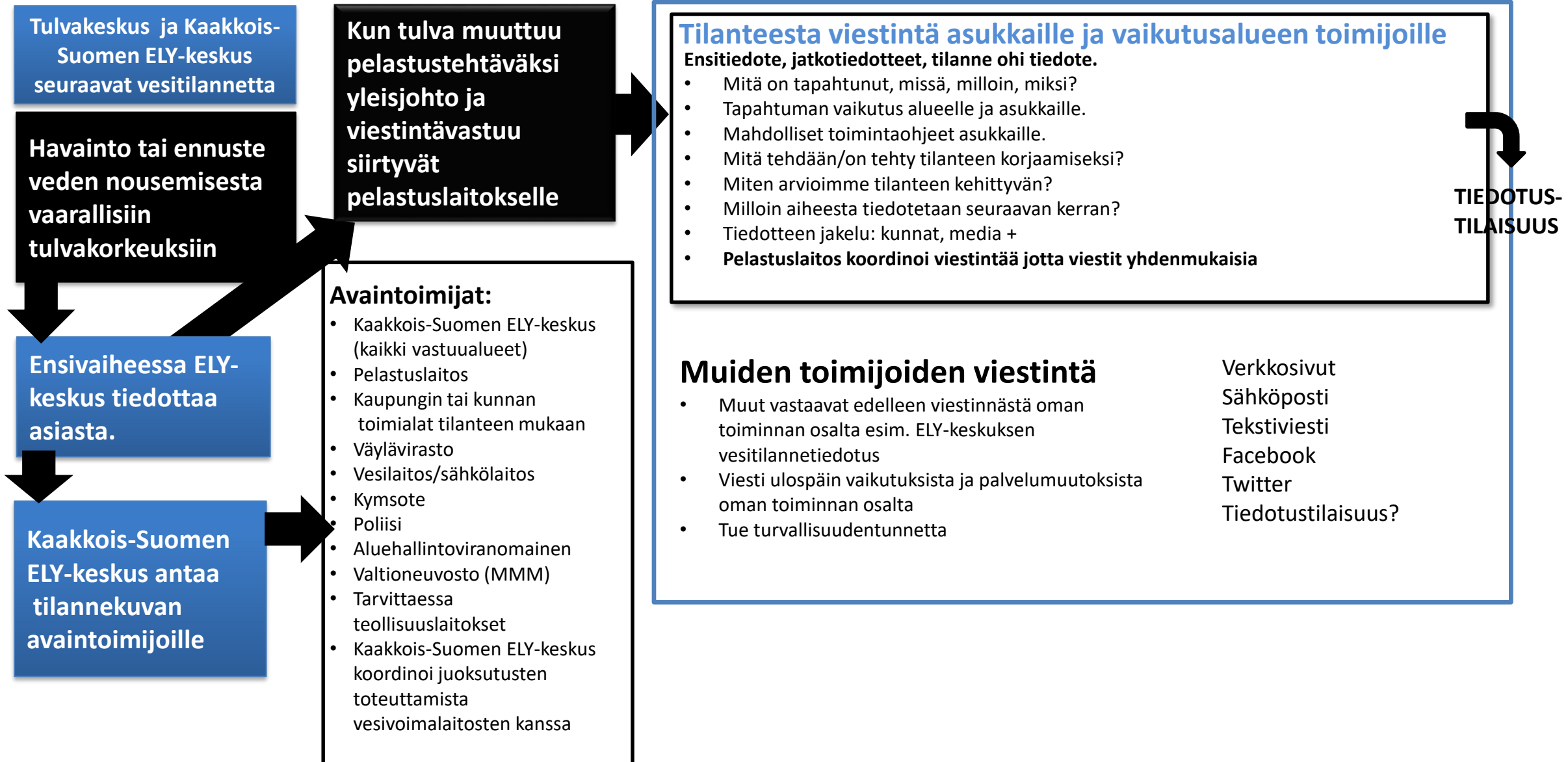
- Ennakko-ohjeistus
- Infran suojelu
- Oma toiminta

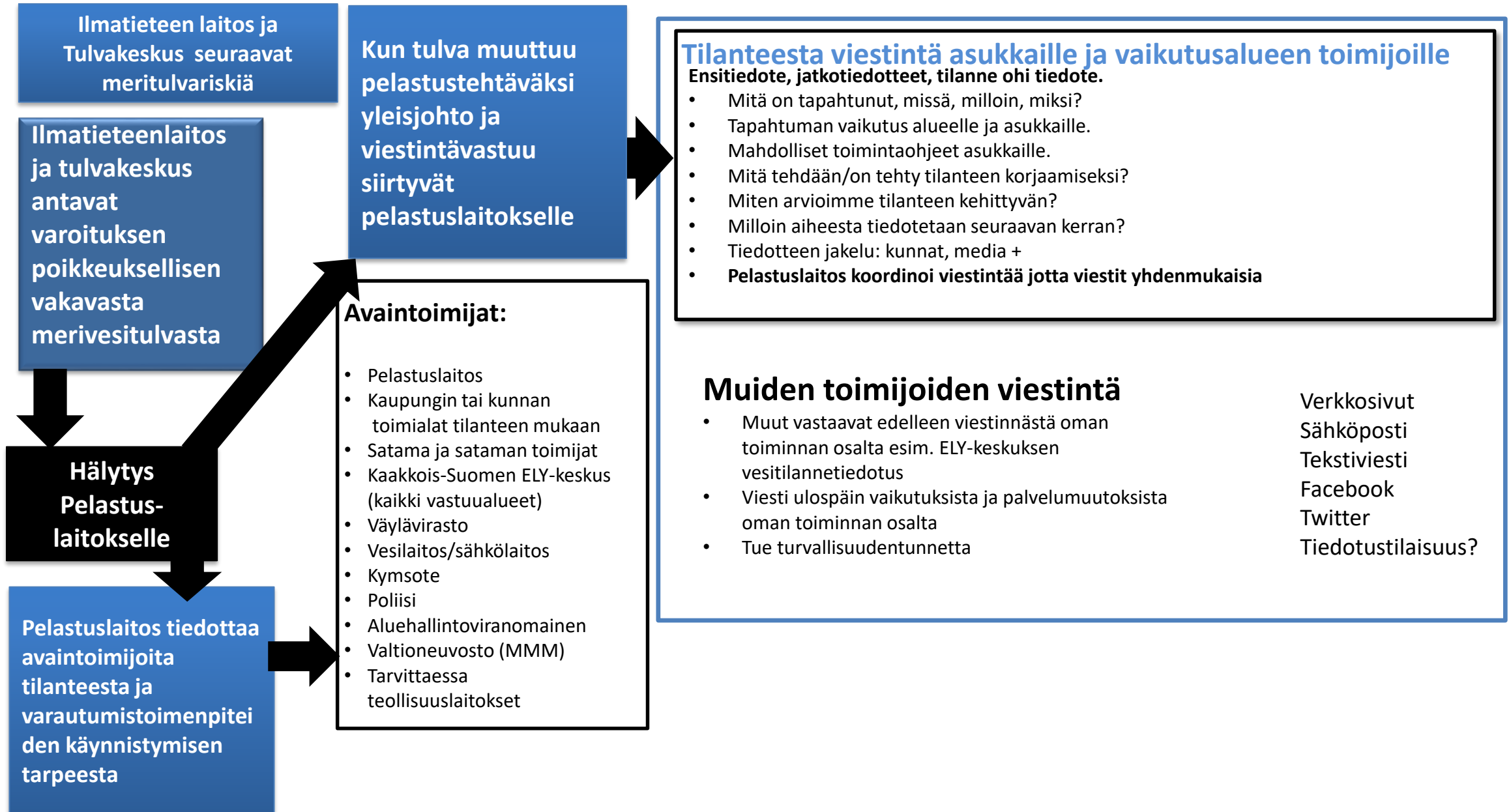
Kunta

- Ympäristöterveys- ja suojelu
- Kiinteistöt, tiet, palvelut, infra
- Turvallisuuden tunne

Muita mukaan
tulevia toimijoita
OTKES

POIKKEUKSELLINEN JA LAAJA-ALAINEN VESISTÖTULVA

PATO-ONNETTOMUUS

Tilanne, jossa nopeasti syntyvä pato-onnettomuus voi koskettaa tuhansia ihmisiä.

Tilanteen johto- ja viestintävastuu alkuvaiheessa pelastuslaitoksella. Jos epäillään rikosta, tutkimuksen viestintä-vastuussa on poliisi.

Ilmoitus
onnettomuudesta
Hätäkeskus

Hälytys
Pelastus-
laitokselle

Tieto hälytyksestä medialle

Pelastuslaitos hälyttää
padon omistajan ja
patoturvallisuusviranomaiset

Avaintoimijat

Pelastuslaitos
Padon omistaja
Kainuun ELY-keskus
(patoturvallisuusviranomainen)
Kaakkois-Suomen
ELY-keskus
(vesistövaikutukset ja säännöstely)
Kaupungin tai kunnan
toimialat ja laitokset
tilanteen mukaan
Vesilaitos/sähkölaitos
Kymsote
Poliisi
Valtioneuvosto (MMM)

Tilanteesta viestintä: pelastuslaitos

Ensitiedote -> jatkotiedotteet

- Mitä on tapahtunut ?
- Mitä pelastuslaitos tekee?
- Miten arvioimme tilanteen kehittyvän?
- Onko kansalaisille ohjeistettavaa?
- Tarvittaessa vaaratiedote

Muiden toimijoiden viestintä

- Viesti omalle henkilöstölle
- Viesti ulospäin vaikutuksista ja palvelumuutoksista oman toiminnan osalta
- Tue turvallisuudentunnetta

Kymsote

- Ensihoito
- Sosiaalitoimi
- Keskussairaala
- Psykososiaalinen tuki

Poliisi

- Yleinen turvallisuus
- Oma toiminta
- Kuolemantapaukset
- Tutkinta

Patoyhtiö

- Oma toiminta

Vesi-/sähkölaitos

- Ennakko-ohjeistus
- Infran suojele
- Oma toiminta

Sähköposti
(O-tiedotteet)
Twitter
Facebook

Kunta

- Ympäristöterveys- ja
suojelu
- Kiinteistöt, tiet,
palvelut, infra
- Turvallisuuden tunne

ELY-

keskus/tulvariskienhallinta

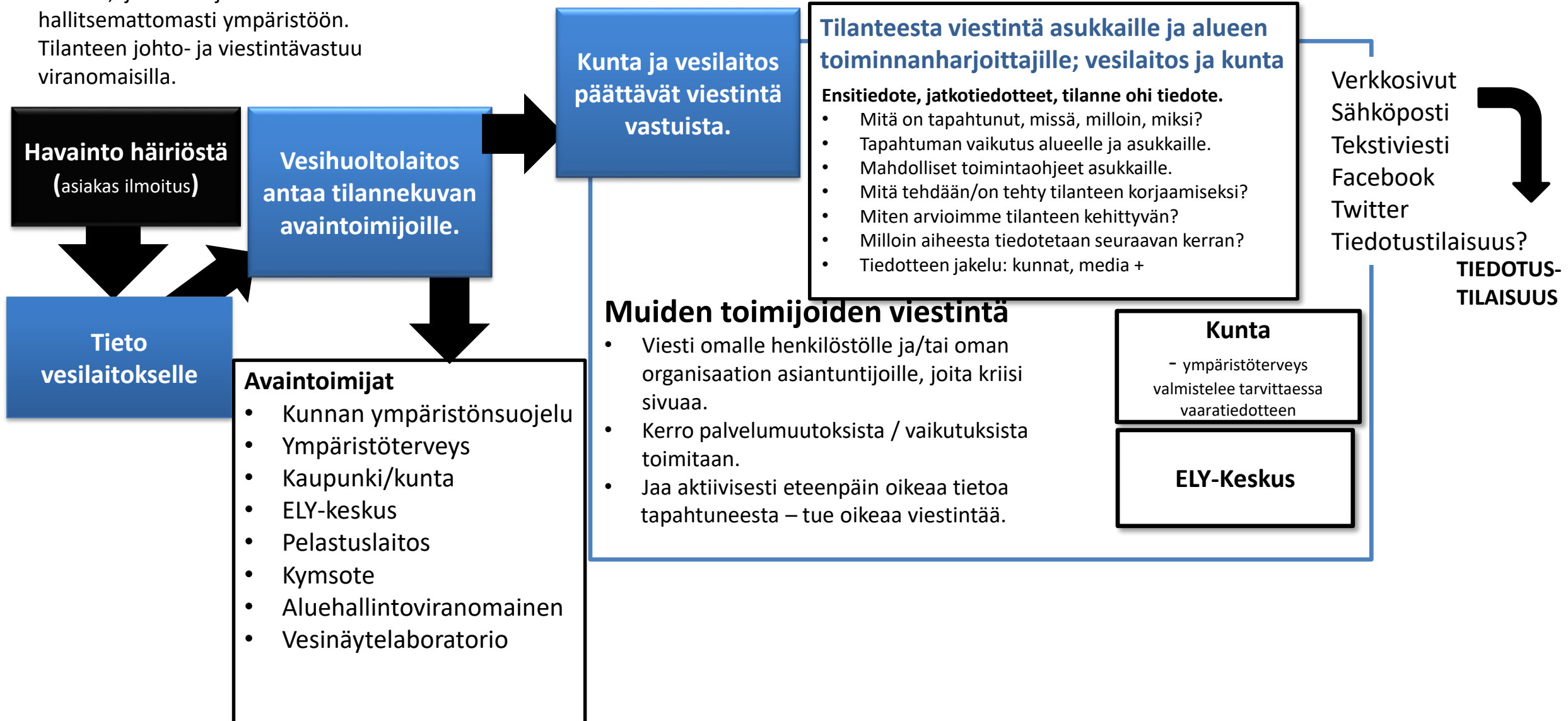
- Ympäristövaikutukset ja niiden
seuranta

TIEDOTUS-
TILAISUUS

Muita mukaan
tulevia toimijoita
OTKES

JÄTEVESIHUOLLON HÄIRIÖ

Tilanne, jätevettä joutuu hallitsemattomasti ympäristöön. Tilanteen johto- ja viestintävastuu viranomaisilla.

LAAJAMITTAINEN MAAHANTULO

Erittäin tärkeää viranomaisten välinen tietojenvaihto ja koordinointi mm. Kymen turvan kokoukset

